

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Rješenje br. IV-P-977/69
od 3.I 1971.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Emilio Pallua, prof.dr Branko Jakaša

Popravak broda - Nadležnost suda u sporovima s inozemnim na-
ruciteljem popravka - Postojanje parnice - Pasivna legitimacija
naručiteljeva - Dostava tužbe - Za prosudjivanje pita-
nja nadležnosti suda u sporovima s inozemicima primjenjuje se
jugoslavensko pravo - Ako se ugovor o popravku broda mora
izvršiti u Jugoslaviji, odnosno ako je ugovor u Jugoslaviji
sklopljen, za sporove koji iz toga ugovora nastanu nadležan
je jugoslavenski sud - Ugovor je sklopljen u Jugoslaviji ako
su se o tom ugovoru stranke na teritoriju Jugoslavije konač-
no sporazumjele, premda su prije u inozemstvu raspravljale i
sporazumijevale se o ugovoru - U slučaju sumnje gdje je duž-
nik morao izvršiti plaćanje ugovorenih radova smatra se da
je to bio dužan učiniti u Jugoslaviji, ako je bez prigovora
davao nalog svojoj banci u inozemstvu da pojedine svote za
izvršene radove dostavlja dužniku u Jugoslaviji - Kad je
strani brodar povjerio jugoslavenskoj pomorskoj agenciji za-
stupanje svojih interesa za vrijeme boravka njegovog broda u
jugoslavenskim lukama, samim tim je stvorio temelj za nadle-
žnost jugoslavenskih sudova u sporovima koji proisteknu iz
boravka broda u Jugoslaviji - Ni je opravдан prigovor posto-
janja parnice koja se vodi kod stranog suda, ako se presuda
stranog suda ne bi mogla u Jugoslaviji izvršiti kao protivno
jugoslavenskom pravu o nadležnosti stranih sudova - Jugosla-
venskom pravu o nadležnosti stranih sudova protivan je propis
stranog prava na temelju kojega strani državljanin ima pravo
inozemca tužiti pred vlastitim sudom isključivo na osnovi či-
njenice da je on državljanin zemlje suda, a inače predmet
spora s teritorijem strane države nema nikakve veze - Stran-
ka koja se spori pred jugoslavenskim sudom, a koja je postu-
pku koji se vodi pred stranim sudom pristupila nakon što je
pokrenut spor pred jugoslavenskim sudom, nema prava postav-
ljati prigovor postojanja parnice - Ni je opravdan brodovlas-
nikov prigovor o pomanjkanju pasivne legitimacije prema bro-
dogradilištu navodom da brodovlasnik nije sklopio ugovor o
popravku broda, ako iz ugovora o popravku koji je zaključila
druga osoba proizlazi da je ta osoba radila u ime brodovlas-
nika, a brodovlasnik je bez prigovora podmirivao brodogradi-
teljeve račune - Sud ne ulazi u ispitivanje pomanjkanja pa-
silne legitimacije stranke koja taj prigovor ne postavlja -
Stranka se ne može pozivati na okolnost da tužba nije dosta-
vljena u mjesto njenog poslovнog nastana, ako se utvrdi da
je tužba dostavljena na adresu koja je u službenim aktima

stranke naznačena kao njeno regionalno sjedište - Tužba se smatra dostavljenom i premda nema o tome formalnog poštanskog dokaza, ako je stranka koje se to tiče dala odgovor na tužbu i imenovala svoga punomoćnika u sporu

Jugoslavensko brodogradilište sklopilo je ugovor o popravku broda "Friedland" s poduzećem Société des Travaux & Transports Maritimes, Paris (u ovom sporu drugotužnik), a vlasnik toga broda je Annapurna Shipping Company (u ovom sporu prvotuženik). Tužitelj u tužbi navodi da mu tuženici nisu isplatili ugovorenu svotu za popravak broda. Nakon što je brod bio stavljen u plovidbu pojavio se jedan kvar za koji tuženici smatraju da je odgovorno brodogradilište, jer da popravak nije stručno izvršilo. Za naknadu štete koja je tim kvarom prouzrokovana najprije prvotuženik, a zatim i drugotuženik tuže brodogradilište francuskom sudu u Parizu. Taj se sud proglašio nadležnim za rješavanje utužnog spora.

Prije prelaska na raspravljanje o samoj stvari Viši privredni sud u Zagrebu morao je riješiti nekoliko prethodnih pitanja, pa je donio slijedeće rješenje:

Dostava tužbe tuženima izvršena je diplomatskim putem u smislu odredaba čl.125 ZPP-a. Potvrdu o dostavi tuženikove tužbe ovaj sud nije primio, ali je u medjuvremenu podnesen odgovor na tužbu od uredno iskazanog zastupnika tuženih, koji se iskazao urednim punomoćima prvo i drugotužnoga koje se nalaze priložene spisu.

U odgovoru na tužbu i na pripremnom ročištu tužni su stavili prigovor nenadležnosti suda, prigovor parnici u toku, a prvotuženi je stavio prigovor promašene pasivne legitimacije, kao i prigovor neuredne dostave tužbe.

Prigovor nenadležnosti suda tuženi opravdavaju time da oni imaju boravište i prebivalište u inozemstvu, pa se zasnivanje nadležnosti na propisu čl.52, st.2 ZPP-a ne može primijeniti na tužene koji nisu fizičke osobe. Osim toga ni odredba čl.54 ZPP-a ne može se na njih primijeniti, jer u Jugoslaviji nemaju svoje stalno zastupništvo niti sjedište organa komu je stalno povjereno da vrši poslove njihove u Jugoslaviji, a obveza je zasnovana ili se ima izvršiti u Jugoslaviji. Prvotuženi nije u Jugoslaviji zasnovao nikakve obveze, niti su se one imale ispuniti u Jugoslaviji. Obvezu je zasnovao drugotuženi s tužiteljem, a jer tužitelj ne tvrdi da je drugotuženi djelovao u ime i za račun prvotuženoga, i nije o tom pružio dokaze, te nema ni osnove za nadležnost suda. Prvotuženi nije ugovorio s tužiteljem nikakav popravak broda, pa stoga nije odlučno da li je Jugoslavenska pomorska

agencija bila njegov zastupnik u Rijeci. Poriče da je Jugoslavenska pomorska agencija u Rijeci njegov zastupnik u smislu čl.54 ZPP-a, u ostalom u predmetnom zastupstvu ne bi se radilo o stalnom zastupstvu koje ima pred očima ZPP-e, jer pomorske agencije imaju samo ograničena prava vezana uz dolazak broda u neku luku, pa po tome sud ne bi bio mjesno nadležan za brodara, jer pomorski agent nije njegov stalni zastupnik.

Obveza drugotuženoga zasnovana je na telexima od 3. i 4.XII 1968.g, a ponuda o popravku broda uslijedila je od strane drugotuženoga, pa se kao mjesno zaključenje ugovora ima smatrati Pariz. Stranke nisu ugovorile da će se plaćanje vršiti u Jugoslaviji, pa kako tuženi nisu dužni izvršiti ugovor na bilo kome području Jugoslavije, to nema mjesna mjesnoj nadležnosti suda ni u smislu odredaba čl.47o ZPP-a.

Prigovor postojanja parnice tuženi opravdavaju time što je drugotuženi 28.V 1969.g. pred Trgovačkim sudom u Parizu pokrenuo parnicu protiv tužitelja upravo povodom ugovora o popravku odnosnog broda "Friedland", te je postupak o toj tužbi u toku. Ovu činjenicu dokazuje tužbom koja je priložena u fotokopiji i u prijevodu. U tom sporu današnji tužitelj je istakao da je drugotuženi djelovao kao punomoćnik prvotuženoga i da se s njim ne nalazi u pravnom odnosu, pa je predložio da se ta tužba koju je podnio drugotuženi odbaci. Stoga u tom sporu prvotuženi je podneskom od 22.I 1970.g. prijavio Trgovačkom судu u Parizu svoje miješanje u taj spor protiv sadašnjeg tužitelja, i zatražio da mu se dopusti da kao umješač sudjeluje na tužiteljevoj strani. Osim toga je istakao da tužbeni zahtjev nije određen i razumljiv, jer je predloženo da se tuženici osude na plaćanje, nenaznačujući da li kao solidarni ili korealni, pa je potrebno da tužitelj otkloni ovaj nedostatak.

Prvotuženi ističe prigovor promašene pasivne legitimacije, jer on nikad nije sa tužiteljem stupio ni u kakav pravni odnos, pa u takav odnos nije stupio ni s drugotuženim. Prvotuženi stoji u ugovornom odnosu s drugotuženim u pogledu održavanja i popravka broda, a ta djelatnost je stalno posao drugotuženoga, koga je prvotuženi angažirao, a putem njega i tužitelja, pa je na tužitelja prenio samo jedan dio obaveza koje ima prema svom ugovornom partneru tj. drugotuženom. Na takav način nije stvoren nikakav poslovni odnos izmedju tužitelja i prvotuženoga. Tužitelj je u odnosu s prvotuženim kao subkontrahentom drugotuženoga, te to oslobođa prvotuženoga od svake obaveze prema tužitelju, jer takve obaveze postoje samo prema drugotuženomu na temelju njihovog međusobnog ugovora. Ovo slijedi iz tvrdnje da je tužitelj za popravak broda "Friedland" sklopio ugovor sa drugotuženim.

Konačno prvotuženi ističe da mu tužba nije uredno dostavljena jer je njegovo sjedište u Panamom, i to u Panama City, 200 Via Spania, pa se tužba morala uputiti prvotuženom na određenu adresu kao i poziv za prvu raspravu i podnošenje odgovora na tužbu. Dostava tužbe u kancelariju prvotuženoga u Genevi ne može se smatrati kao pravilno upućena, pa stoga smatra da i punomoć koju je izdala kancelarija prvotuženoga ima ograničenu vrijednost i služi samo u cilju da se od prvotuženoga otklone eventualne negativne posljedice.

U odgovoru na tužbu i na pripravnom ročištu tuženi su istakli da popravak broda "Friedland" nije obavljen uredno, jer se tužitelj nije pridržavao obaveza u pogledu brzine rada, o čemu je tužitelj bio od nadležnog nadzornog organa broda upozoren u nekoliko navrata. Osim toga u toku putovanja broda došlo je do prekida rada na generatoru, koji je morao biti izmijenjen, jer je kvar nastao time što je tužitelj prilikom čišćenja upotrijebio sredstva za otapanje masnoće, koje je sredstvo izazvalo otapanje laka na izolaciji, o čemu je tužitelj pismeno obaviješten 28.IV 1969.g. Kako je za taj popravak odgovoran tužitelj, to tuženi stavljaju u prijeboj tužitelju odnosnu štetu s osnove naknade troškova do preostalog iznosa tužbenog zahtjeva.

Tužitelj je osporio navode prvo i drugotuženoga. U pogledu prigovora nenadležnosti suda i urednosti dostave tužbe istakao je da je s prvotuženim na temelju izmjene pisma od 12.XII 1968.g. zaključio ugovor, te je drugotuženi saopćio da se na tužitelja obraća po nalogu i za račun brodovlasnika broda "Friedland", što je izričito navedeno u pozivu za podnošenje ponude. U pismima od 23. i 26.I 1969.g. drugotuženi nastupa prema tužitelju kao naručitelj radova, a prvotuženi je doznačio tužitelju za podmirenje računa za izvršene popravke u tri maha po 20.000.- dolara. U tužbi koju je drugotuženi podnio Trgovačkom суду u Parizu 22.I 1970.g. drugotuženi se iskazuje kao ugovorna strana u odnosu na tužitelja, pa smatra da time priznaje svoju obavezu iz ugovora o popravku broda. Ugovor o popravku broda, ističe tužitelj, nije bio zaključen u Parizu. Ono što tuženi smatra da je ponuda, u stvari nije ponuda, već poziv za podnošenje ponude, a na ovo upućuje dopis drugotuženoga od 12.XII 1968.g., gdje se izričito kaže da se radi o pozivu na podnošenje ponude. Na temelju toga poziva tužitelj je podnio tuženima svoju specificiranu ponudu, koju su oni prihvatili, a što drugotuženi potvrđuje svojim pismom od 17.IV 1969.g. Ugovor o popravku broda zaključen je konačno u Rijeci usmeno 9.I 1969.g. između prisutnih predstavnika stranaka. Tom prilikom je i cijena iz tužiteljeve ponude od 19.XII 1968.g. bila sporazumno korigirana, pa se drugotuženi obvezao da će podmiriti tužiteljeve fakture za izvršene radove. Prvotužena

stranka imala je svoga stalnog zastupnika u Rijeci, u Filijali Jugoslavenske pomorske agencije, pa smatra da za rješavanje predmetnog spora postoji nadležnost ovoga suda u smislu odredaba čl.54 ZPP-a, isto tako iz činjenice što je ugovor zaključen u Jugoslaviji, te je i izvršenje ugovora bilo u Jugoslaviji, slijedi takodjer osnova za nadležnost suda u Jugoslaviji. Medju strankama bilo je ugovorenno da će se plaćanje za izvršene radove obaviti kod tužiteljeve poslovne banke, pa je u vezi s tim i izvršeno plaćanje triju djelomičnih doznaka tužitelju preko Jugoslavenske banke za vanjsku trgovinu u Rijeci. Istiće konačno da je jugoslavenski sud nadležan i u smislu odredaba čl.60 ZPP-a, u vezi s odredbama čl.14 i 15 Francuskog Code Civil. Naime tim propisima fizičke i pravne osobe koje su državljanji francuski imaju privilegij da mogu tužiti i biti tuženi pred francuskim sudovima i onda kad po propisima o nadležnosti zemalja njihovih protestnih protivnika francuski sudovi ne bi mogli biti nadležni za rješavanje pokrenutih sporova. Takav je slučaj i s odredbama našega Zakona o parničnom postupku, pa stoga tužitelj smatra da je i po tome nadležnost jugoslavenskog suda osnovana.

Što se tiče prigovora o postojanju spora ističe tužitelj da ta pretpostavka ne postoji. U tužbi pokrenutoj pred Trgovačkim sudom u Parizu najprije je drugotuženi, a zatim prvotuženi tražio naknadu štete od današnjeg tužitelja zbog navodno nepravilno izvršenog popravka broda. U predmetnom sporu tužitelj traži da mu tuženi podmire ugovorenu cijenu za izvršene popravke. U jednom slučaju radi se o zah-tjevu za naknadu štete, a u drugom za ispunjenje ugovora. Osim toga prvotuženi je stupio u pariški spor nakon što mu je bila dostavljena tužba u predmetnom sporu, pa se već zbog toga ne može pozivati na nepostojanje spora. Naime ističe da domaći sud ne može smatrati predmetni spor pred pariškim sudom kao postojanje parnice, jer eventualna presuda Trgovačkog suda u Parizu ne bi mogla biti priznata i izvršna u našoj zemlji. Naime po propisima naših zakona o nadležnosti Trgovački sud u Parizu ne bi mogao biti nadležan samo na temelju odredaba čl.14 i 15 Code Civil, pa kad nema egzekvture, nema ni litispendencije.

Isto tako smatra da prigovor neuredne dostave tužbe nema osnove, jer je tužba od suda dostavljena prvotuženomu upravo na njegovu adresu, koja je naznačena u njegovim službenim memorandumima, pa tužitelj i nije mogao sudu dati drugu adresu nego onu kako je naznačena u podnesku.

Rješavajući o prethodnim pitanjima prigovora nena-dležnosti suda, postojanja parnice, promašene pasivne legitimacije u odnosu na prvotuženoga i neuredne dostave tužbe, sud je nakon provedenih dokaza, koje su stranke priložile

spisu, riješio kao u dispozitivu iz slijedećih razloga:

Prigovor nenadležnosti suda nije osnovan. Ocjenjujući ovo pitanje ovaj sud nalazi da je za rješavanje predmetnog spora nadležan. U predmetnom sporu radi se o tužbenom zahtjevu za naplatu potraživanja izvršenih rada-va popravka broda "Friedland", kojega je vlasnik prvotuženi, a ugovor o popravku broda sklopio je u ime i za račun prvotuženoga drugotuženi. Budući da su prvo i drugotuženi inozemne osobe, za nadležnost ovoga suda presudno je pitanje gdje je ugovor sklopljen i gdje se imao izvršiti. Ocjenjujući podnesene dokaze od strane tužitelja i tuženog sud je stekao uvjerenje da je ugovor o popravku broda "Friedland" sklopljen u Jugoslaviji, i da je izvršenje odnosnoga ugovora obavljeno u Jugoslaviji, tj. popravak broda "Friedland" izvršen je u Jugoslaviji i brod je nakon popravka preuzet, te je prvotuženom ispostavljena faktura br.15706 od 26.II 1969.g. koju je fakturu prvotuženi djelomično platio sa tri doznake po 20.000.- dolara, putem Riječke banke u Rijeci, i to doznakama od 31.I 1969, 17.II 1969, i 19.III 1969.g. Pismenog ugovora o popravku broda doduše nema, ali iz izlaganja stranaka u tužbi i u odgovoru na tužbu, kao i na raspravama slijedi da je doista drugotuženi, odnosno njegovi predstavnici, prihvatio da tužitelj izvrši popravak broda "Friedland", koji je vlasništvo prvotuženoga. Iz telexa tužiteljeva od 16.XII 1968.g. upućenog drugotuženom za gospodina Deviena slijedi da je tužitelj primio zah-tjev drugotuženoga da dostavi ponudu za brod "Friedland", pa je na osnovi toga ovaku ponudu dostavio sa cijenama, te je do konačnog sklapanja ugovora došlo usmeno u Rijeci, kad su se predstavnici drugotuženoga i predstavnici tužitelja konačno sporazumjeli o cijeni popravka odnosnog broda. Izvršenje ugovora, od strane tuženih, iako to prvotuženi, a i drugotuženi poriču, tj. plaćanje bilo je u Jugoslaviji. Ovo slijedi iz činjenice da je prvotuženi Annapurna naložima svojoj banci Banque del Indochine - Paris - Lausanne, dao u tri maha nalog za isplatu akontacije za radeve na brodu "Friedland" u korist računa tužitelja kod Riječke banke. Obzirom na to svoju obavezu plaćanja izvršenih radova imao je prvotuženi izvršiti u Jugoslaviji. Kako u sporovima radi utvrđivanja postojanja ili nepostojanja ugovora, radi izvršenja ili raskida ugovora, kao i u sporovima zbog nakanade štete, zbog neizvršenja ugovora, pored suda opće mjesne nadležnosti, mjesno je nadležan i sud mjesto gdje je po sporazumu stranaka tuženi dužan izvršiti ugovor (čl.470 ZPP-a) nadležan je jugoslavenski sud, jer je izvršenje ugovora u Jugoslaviji. Kako je za rješavanje privrednih sporova izmedju inozemnih fizičkih ili pravnih osoba nadležan privredni sud u smislu odredaba čl.467 ZPP-a, to je na temelju toga propisa osnovana i nadležnost ovoga suda.

Obzirom da se radi o privrednom sporu, a nadležnost drugoga suda medju strankama nije ugovorena, to je pozivanje stranaka na odredbe čl.52 i 54 ZPP-a bespredmetno. Međutim valja istaći da pozivanje tuženih da se u smislu čl. 54 ne bi moglo uzeti da je Jugoslavenska pomorska agencija zastupnik prvotuženoga, ne bi u cijelosti imalo osnove obzirom na posebne propise čl.71 Zakona o prometu robe i usluga s inozemstvom (Sl.l. SFRJ br.27/62). Naime inozemni brodar kad dolazi u jugoslavensku luku povjerava da njegove poslove povremeno vrši agent. Za vršenje takovih poslova postoji povremeno zastupanje agencije, pa se po nalazu ovoga suda, ukoliko ne bi bilo druge osnove za nadležnost domaćeg suda, ima uzeti da je postojalo povremeno zastupanje brodara, te bi i to moglo biti osnova za osnivanje nadležnosti domaćeg suda. Naime ako strana firma nema stalnog zastupnika u našoj zemlji, u smislu odredaba čl.52, st.2 u vezi sa čl.54 ZPP-a tužba se može podnijeti kod suda na čijem je području sjedište privredne organizacije ili nekoga drugog organa kome je strana firma povjerila da obavlja makar i privremeno njene poslove, a takvi organi su nesumnjivo pomorske agencije.

Obzirom na činjenicu da su tuženi inozemci, za ocjenu pitanja nadležnosti odlučni su propisi jugoslavenskog zakona, pa je sud na osnovi odredaba čl.14, u vezi sa čl.15 i 16 ZPP-a, obzirom na navode u tužbi i činjenice koje su sudu poznate, a u smislu odredaba čl.23, u vezi sa čl.455 i čl.460 i 464 kao i čl.470 ZPP-a, nadležan za rješavanje predmetnog spora. Obzirom na izloženo valjalo je prigovor u pogledu nenadležnosti suda odbiti i riješiti kao u dispozitivu pod 1.

Prigovor postojanja parnice također nije osnovan.

Tužba na koju se pozivaju tuženi, a koja je pokrenuta pred Trgovačkim sudom u Parizu protiv tužitelja u ovom sporu, pokrenuta je prvenstveno od strane drugotuženoga protiv današnjeg tužitelja, doduše prije nego je pokrenut predmetni spor. Međutim toj se tužbi pridružio prvotuženi dana 22.I 1970.g, tj. nakon što je pokrenuta tužba pred ovim sudom protiv prvo i drugotuženog, a koja je tužba podnesena 23.VI 1969.g. U tužbi pokrenutoj pred Trgovačkim sudom u Parizu vodi se spor protiv današnjeg tužitelja, kojega je sjedište u Jugoslaviji za naknadu štete zbog navodno nepravilnog izvršenja ugovora o popravku broda. Ugovor o popravku broda izvršen je u Jugoslaviji, a sjedište obveznika iz toga ugovora, tj. današnjeg tužitelja, je u Jugoslaviji. Prema općim propisima o nadležnosti sudova tuženi su obzirom na jugoslavenske propise, koji ovdje dolaze do primjene, mogli podnijeti tužbu samo pred nadležnim jugoslavenskim sudom, a ne pred sudom u Francuskoj. Obzirom na istaknute prigovore današnjeg tužitelja pred francuskim sudom o nenadležnosti, ovaj sud nije

obaviješten s koje osnove se proglašio sud u Francuskoj nadležnim za rješavanje spora. Međutim stranke ističu da se nadležnost suda u Parizu osniva na odredbama čl.14 i 15 Code Civil, po kome propisu francuske fizičke i pravne osobe imaju privilegij da mogu tužiti i biti tuženi pred francuskim sudovima i onda kad po propisima o nadležnosti zemalja njihovih procesnih protivnika francuski sudovi ne bi mogli biti nadležni za rješavanje pokrenutih sporova. Po nalazu ovog suda ovaj propis francuskog zakona u pogledu nadležnosti u suprotnosti je s propisima jugoslavenskog prava o nadležnosti sudova, pa i kad bi francuski sud prihvatio odnosnu nadležnost, obzirom na propise našeg zakona kao i Zakona o izvršenju (par.4) ne bi postojale pretpostavke da se takovoj presudi prizna izvršnost, jer je za priznanje izvršnosti takve presude potrebno da se po propisima o nadležnosti, koji vrijede u našoj državi, moglo u pravnoj stvari postupati u dotičnoj stranoj državi.

Kako se na predmetni spor ima primijeniti jugoslavensko pravo, to za nadležnost suda u takovom sporu vrijedi jugoslavensko pravo, pa se tužba podnesena nenasležnom inozemnom суду ne može smatrati kao postojeći spor, upravo iz razloga i kad bi odnosni sud donio presudu njoj, naši sudovi ne bi mogli priznati izvršnost, obzirom na već cit. odredbu par.4 Zakona o izvršenju i obezbedjenju koji se primjenjuju u smislu odredaba čl.17, tač.1 uvodnog zakona za Zakon o parničnom postupku, a iz koga propisa slijedi da će se odluke stranih sudova priznati samo ako su ispunjeni uvjeti da je po propisima o nadležnosti koji vrijede u našoj državi strani sud mogao postupiti u toj stvari.

Osim toga valja istaći da je prvotuženi pristupio sporu pokrenutom pred parničnim sudom nakon što je već predmetni spor počeo teći, pa stoga i prigovor koji je istakao prvotuženi nema osnove.

Prigovor promašene pasivne legitimacije na strani prvotuženoga sud nije mogao usvojiti iz razloga jer se iz isprava, kao i postupka prvotuženog u pogledu odnosa koji su nastali iz popravka broda "Friedland", očito razabire da je prvotuženi priznao da su obaveze iz ugovora o popravku broda njegove. Naime na osnovi ispostavljenе tužiteljeve fakture, koja glasi na prvotuženoga, a koga zastupa drugotuženi (c/o Societe des Travaux) prvotuženi je izvršio isplatu odnosne fakture, odnosno izvršio u skladu s ugovorom doznake za isplatu u iznosu od 65.000.- dolara. Ne može se prihvatiti navod prvotuženoga da je drugotuženi u svoje ime i za svoj račun sklopio ugovor o popravku broda, jer iz prepiske koja je vodjena medju strankama upravo slijedi da je drugotuženi prilikom sklapanja ugovora nastupao kao pu-

nomoćnik prvotuženoga, a ovo slijedi i iz dopisa prvotuženoga u vezi s odnosnim brodom od 23.I 1969.g, a koji je dopis pisao predstavnik brodovlasnika, tj. prvotuženog, Leonard, a to nadalje slijedi i iz ostalih dopisa koji su priloženi spisu, u kojima se prvotuženi predstavlja kao nosilac prava iz ugovora o popravku.

Kako drugotuženi nije postavio prigovor pomanjkanja pasivne legitimacije, to pitanje sud nije ni razmatrao kao prethodno pitanje.

Što se tiče prigovora o neurednoj dostavi tužbe prvotuženom valja istaći da ni taj prigovor prvotuženoga nije osnovan. Dostava tužbe prvotuženom izvršena je u skladu odredaba čl.125 ZPP-a u vezi čl.123 ZPP-a. Kako je prvotuženi naznačio u svojim službenim aktima svoje sjedište u Rue Adrien Lachenel br.26 u Genovi, to je dostava tužbe na tu adresu i pravilno izvršena, jer je odnosna adresa Evropska kancelarija prvotuženoga, gdje se nalaze njegovi zakonski predstavnici, koji u tom svojstvu stanuju u rečenom sjedištu, što jasno i nedvosmisleno slijedi iz podneska koji je prvotuženi dao Trgovačkom суду u Parizu, podneskom od 22.I 1970.g.

G.B.

SUD ČASTI PRI SAVEZNOJ
PRIVREDNOJ KOMORI

Odluka č. br.11/70
od 23.IX 1970.

Vijeće: Dušan Arandjelović, Dušan Rafajlović, Ilija Radonić

Špediter - Velesajam - Djelatnost špeditera na prostoru velesajma - Velesajam nema prava obavljanja špediterskih poslova na svom prostoru povjeriti jednom špediteru tako da druge špeditere iz toga isključi - To i pod pretpostavkom da je velesajam registriran za obavljanje špediterskih poslova na svom prostoru

Tužitelji su dva špeditera, a tuženik je velesajam. Tužitelji u tužbi navode da je uprava velesajma s jednim trećim špediterom sklopila ugovor na temelju kojega mu je povjerila isključivo pravo obavljanja špediterskih poslova na njegovom prostoru. U vezi s tim velesajam je obavijestio strane izlagiče o tome da špediterske usluge na terenu sajma vrši isključivo njegov oficijelni špediter, te da svoje špeditere upućuju na uređnu i pravovremenu predaju robe tom špediteru. Tužitelji stoga smatraju da su oni i drugi špediteri time stavljeni u neravnopravni položaj u odnosu na špeditera velesajma,